

3 День волонтера
СТОР.

5 Фізичний-2022: є що згадати
СТОР.

8 Скільки потрібно студенту для щастя
СТОР.

У розбитому дзеркалі 2022-ого

Віктор Трошкі — доцент кафедри фізико-математичних дисциплін Українсько-угорського навчально-наукового інституту Ужгородського національного університету. Як написала «Українська правда» в анонсі до матеріалу Ярослава Галаса про pana Віктора: доцент УжНУ, етнічний угорець, який добровільно пішов на війну захищати Україну...

Завершується 2022 рік. Рік, який розпочинався звично не лише для держави загалом, а й для УжНУ зокрема. В альма-матер затверджували «Правила прийому для здобуття вищої освіти...», готувалися до нового навчального семестру, виконували безліч буденних завдань, що поставали перед кожним. Та все повернуло 24 лютого, коли близько 4:00 російські загарбники вдалися до широкомасштабного вторгнення в нашу країну. Наче пастені (пастень — у фольклорі російського північного заходу домовий, який приходить у вигляді тіні на стіні й, навалюючись на сплячих, душить їх — прим. авт.), вони продовжили робити свою диявольську справу після 2014-ого — душити наш народ. І хто б міг подумати, що сусід може так віроломно напасти з кривавою сокирою геноциду. Виявляється, може...

Спочатку над нами літали круки пригніченості й навіть розгубленості. Та дуже швидко ми вийшли зі стану шоку й почали демонструвати, що є справжнім народом, здатним швидко й правильно зодягнути кольчугу згуртованості. І університет одним із перших у краї став на рейки захисту Батьківщини. Про це засвідчило й звернення 5 березня на сайті УжНУ: «Не вірте фейкам, не вірте брехні

пропаганди путіна — ніякої капітуляції України НЕ БУДЕ!!! У нас потужна армія, ми сильні духом, нас підтримує весь світ! Ми разом, і ми переможемо!!!» Так почало зароджуватися й у стінах нашого вишу волокно, яке органічно впліталось в канат могутнього духу спротиву всієї держави.

Ми стали інформувати світ про жайхиття війни, волонтерити, готувати укриття, приймати переселенців (зокрема сприяти в адаптації внутрішньо переміщеним викладачам, науковцям, студентам), надавати правову та психологічну підготовки, ази військової, перераховувати кошти на ЗСУ, записуватися в кібервійська, навчати домедичної польової допомоги, безпеки облікових записів, протидіяти кібератакам, сприяти очищенню міста від маркерів ворога, із виїздом додому тисячам іноземних студентів, здійснювати професійну адаптацію військових та членів їхніх сімей... І притому виконувати звичну роботу — читати лекції, готувати наукові дослідження, формувати акредитаційні справи, проводити форуми, видавати праці, розробляти нові освітні програми, захищати магістерські й бакалаврські роботи, стартапити, тренінгувати...

Стабільно й ефективно, як завжди, без галасу й паніки працювала впро-

довж цілого року вчена рада — головний колегіальний орган університету, а також — ректорат, факультети, кафедри, лабораторії, відділи...

2022-ий приніс багато біди, горя, проблем, незручностей, усеможлих катастроф. Але за стільки часу ми збудували високу стіну мужності, терпіння, волі. Ми вистояли й тримаємо свій, ужнівський, фронт надалі. Тому проводжаємо рік, не скиглячи, а сповнені надій та віри. І вже беремо участь у громадському обговоренні «Проекту порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році». Притому згадуємо все найкраще в старому, щоб гідно передати естафету в новий рік. Що ж запам'яталося з приємного? Усе не вкладається в хмарочос під назвою «Здобутки» — надто багато окремих поверхів-деталей. Та все ж дещо згадаємо...

Продовжуємо рейтингувати

Ужгородський національний університет посів 15 місце з поміж сотні українських ЗВО у «Webometrics Ranking of World's Universities».

А ще в опублікованих на порталі «Освіта.ua» рейтингах закладів вищої

освіти за результатами вступної кампанії 2021 року наш виш — 12-ий за кількістю вступників, зарахованих на бюджетну форму навчання, і 11-ий щабель за чисельністю вступників, зарахованих «контрактниками». УжНУ також — у десятці найпопулярніших вишів і з-поміж цьогорічних вступників.

Крім того, за версією Центру міжнародних проектів «Євроосвіта» в академічному рейтингу вітчизняних закладів вищої освіти «Топ-200 Україна 2022» наш виш посів 12 місце, на одну позицію покращивши показник порівняно з минулим роком.

Вітчизняне партнерство

Альма-матер відвідали міністр освіти й науки Сергій Шкарлет та держсекретар Міністерства освіти й науки України Сергій Захарін. Ми підписали договори про співпрацю з Національним університетом «Чернігівська політехніка» та меморандум про співпрацю з Лікарнею святого Мартина (Мукачево). Меморандум про співробітництво підписано і з Київським університетом права НАН України.

Закінчення на стор. 2

«Стартап – УжНУ: інноваційні ідеї, що наближають перемогу!»

У фіналі – 8 проєктів. Обирали переможців журі, у складі якого були: Іван Миронюк, проректор із наукової роботи УжНУ, Олександр Пацкан, заступник голови Закарпатської ОВА з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, Василь Гомонай, заступник міського голови Ужгорода, Ростислав Федів, перший заступник міського голови Мукачева, Олег Адамчук, підприємець, Степан Боднар, керівник Закарпатського бюро судово-медичної експертизи, Богдана Носа, начальниця управління туризму та курортів Закарпатської ОВА, Катерина Скубеніч, начальниця відділу патентно-ліцензійного забезпечення та комерціалізації.

У вітальному слові проректор І.Миронюк наголосив, що для учасників це був не простий шлях, водночас відзначив вагомість усіх проєктів.

Перший стартап «Perechyn Online» (сайт інтерактивного міста, що передбачає полегшену процедуру пошуку інформації про місто жителям та туристам) презентували Олександра Дудкіна, Мирослава Ганчина, Михайло Шелепєць, Мирослава Місяйло.

Далі Тарас Гряділь зі своєю командою запропонував «Алгоритм для автоматизації збору анамнезу пацієнтів у медичних закладах». «Anamnesis+» – програмне забезпечення для чат-бота, що має оптимізувати збір анамнезу пацієнтів.

Анастасія Мага разом із Володимиром Масляною представили «Аналізатор якості комп'ютерних мереж» – пристрій, що допомагає при адмі-

ніструванні комп'ютерних мереж, перевіряє якості, аналізі часу допуску до них.

Олександр Кузьменко розповів про проєкт «Надтверде зміцнення поверхонь деталей подвійного призначення». Це обладнання забезпечує засоби пилозахисту технологічного обладнання для процесів легування при виробництві деталей у серійному та дрібносерійному виробництві.

Олександра Колесник та Іван Скляр винайшли лікарську форму антисептичного засобу, що сприятиме профілактиці ускладнень й допоможе запобігти інвалідизації.

Максим Івашко та Олександра Паллаг розповіли про «Metaderm – косметологічні засоби, які сприяють ефективності застосування метаболів пробіотичних штамів лактобактерій.

Мирослав та Ігор Гончаруки-Хомини, Віталій Русин, Ігор Тукало презентували «Комплексну медико-інформаційну програму дентальної ідентифікації військовослужбовців та осіб, постраждалих у результаті воєнних дій: алгоритм і програмне забезпечення».

Михайло Ньорбі-Бобик розповів про «Healthy Sandy» (проєкт щодо використання поєднання ксилітолу з пробіотичною складовою та пребіотичним компонентом).

За результатами, третє місце посіли Олександра Колесник та Іван Скляр, друге – Олександра Кузьменко, а першість здобула команда Мирослава Гончарука-Хомина. Вітаємо з перемогою! **Тетяна ЛЕСЮК**, «Погляд».

Польщизна нас наздоганяє

У видавництві «РІК-У» вийшов друком черговий (36-ий) випуск серії «Між Карпатами і Татрами», яке готує її засновниця, доцентка кафедри словацької філології Тетяна Ліхтей. Видання присвячено польській поезії, яка демонструє працю визначних вітчизняних поетів, а саме: Леопольда Стаффа, Владислава Броневського, Юліана Тувіма та Констани-Ільдефонса Галчинського. Українською тексти переклала Олександра Козоріз. У візуальному оформленні використано роботу відомого українського художника Ігоря Боднара під назвою «Львівський осінній вечір» (2000 р.).

Усі чотири поети мали непросту долю, на яку випали дві

світові війни, радянська окупація, а відтак увесь спектр емоцій і почуттів вилився на папір, що й демонструють поетичні добірки. Т.Ліхтей власним коментарем ознайомлює нас із кожним з авторів, де після неї свою історію про те, як «Польщизна її наздоганяла...», розповідає О.Козоріз.

Видання розраховане на вдумливу аудиторію й традиційно для серії запропоноване двома мовами. Цього разу – польською та українською.

Для того, щоб загалом глибше пізнати людську душу, а також польську культуру, раджу поцікавитися цим випуском «Між Карпатами і Татрами».

Катерина ЖЕРЕБАК, студентка відділення журналістики.

Вітаємо наших захисників і захисниць із Днем Збройних сил України (6 грудня) та Днем сухопутних військ України (12 грудня). Ви – наша опора та надія!

Ректор нашого університету Володимир Смоланка отримав диплом почесного члена Чеського нейрохірургічного товариства. Це – висока відзнака, якою пишається не тільки обласний клінічний Центр нейрохірургії та неврології, а й загалом наш університет!

У розбитому дзеркалі 2022-ого

Завершення. Початок – на с. 1

Розширюємо горизонти міжнародної співпраці

– УжНУ став одним із фундаторів університетського кластера Східного партнерства (ЕПУС);

– ректор Володимир Смоланка підписав Меморандум про розуміння в Карловому університеті з участю ректорів університетів-партнерів, дипломатів, представників кількох міністерств Чеської Республіки;

– відбулися зустрічі з координатором проєктів ОБСЄ, представниками Агентства ООН із питань міграції;

– в УжНУ проведено тренінг Управління верховного комісара у справах жінок ООН;

– налагодили контакти з університетом Центрального Ланкаширу (Велика Британія) та Союзом українців Румунії й побували на Дні української мови та на міжнародному науковому симпозіумі в Румунії;

– ректорів УжНУ Володимирів Смоланці вручили диплом почесного члена Чеського нейрохірургічного товариства;

– лекцію «Безпека в Європі – крихкіша ніж ви думаєте?» студентам нашого університету прочитав посол ОБСЄ в Україні Генрік Вілладсен;

– із гуманітарною місією

УжНУ відвідали представники чеського краю Височина;

– започатковано програми двох дипломів з університетами Італії, Словаччини, Польщі;

– ужнівці стажувалися за кордоном, як ось заступниця декана біологічного факультету, професорка Марина Кривцова в Ізраїлі або студентки-журналістки в літній школі Карлового університету, старша наукова співробітниця кафедри органічної хімії Навчально-наукового інституту хімії та екології УжНУ Оксана Головка-Камошенкова й доцентка кафедри фармацевтичних дисциплін медичного факультету Олеся Симканич, туризмознавиці УжНУ – також у Чехії, доцентка кафедри екології та навколишнього середовища вищеназваного інституту Світлана Делеган-Кокайко в Португалії;

– улаштували українсько-словацький бізнес-форум;

– розпочали реалізовувати проєкт Міжнародного ініціативного фонду Конференції ректорів Дунайського регіону;

– розглядали нові можливості українсько-польської співпраці за програмою транскордонного співробітництва.

– улаштували українсько-словацький бізнес-форум;

– розпочали реалізовувати проєкт Міжнародного ініціативного фонду Конференції ректорів Дунайського регіону;

– розглядали нові можливості українсько-польської співпраці за програмою транскордонного співробітництва.

– улаштували українсько-словацький бізнес-форум;

– розпочали реалізовувати проєкт Міжнародного ініціативного фонду Конференції ректорів Дунайського регіону;

– розглядали нові можливості українсько-польської співпраці за програмою транскордонного співробітництва.

– улаштували українсько-словацький бізнес-форум;

лижниця Анастасія Мацола та сноубордистка Надія Гапатин – поїдуть на зимову Універсіаду;

– інша здобувачка фаху, пауерліфтерка Наталія Мага, виконала норматив майстра спорту України міжнародного класу;

– в УжНУ народилася волейбольна команда майстрів другої ліги.

Погодьтеся, уже немало. А про все розповісти не дозволить обмежена площа газети. Проте ще лишається місце, аби на основі опитування наших читачів та за власними спостереженнями «Погляд» склав таку собі призову трійку подій в УжНУ, які найбільше вразили в 2022 році.

Незламність ужнівців при захисті Батьківщини

Наші студенти, викладачі, випускники пішли на фронт захищати рідну державу зі зброєю в руках. Як ось доцент кафедри фізико-математичних дисциплін Українсько-угорського навчально-наукового інституту Віктор Трошки, котрий не мав жодного військового досвіду. Або ж завідувач кафедри соціології і соціальної роботи, професор Федір Шандор. Він проводив пари прямо з око-

пу й сказав крилату сьогодні фразу: «Ми воюємо за освічену націю». Чи взяти Ігоря Рижака, студента заочного відділення. Цей юнак, опановуючи спеціалізацію «Реклама та зв'язки з громадськістю», склав державний іспит із теорії, історії та практики соціальних комунікацій, а ще захищав дипломну з передової. Про ці випадки в одному зі своїх звернень згадав навіть Президент України Володимир Зеленський.

Швидка адаптація навчального процесу до потреб країни в умовах воєнного часу

Цьому допомогли навички, вироблені ще в період поширення коронавірусу. Та все ж війна – особливий виклик. Не все було просто й гладко. Однак ми навчилися промащувати шлях кригою воєнного життя: діяти в умовах повітряних тривог, за тимчасової відсутності інтернету й зв'язку загалом, перебування студентів за кордоном, у зоні окупації тощо.

Волонтерський рух

У стінах УжНУ запульсувала одна з найбільших артерій допомоги в країні війнам Збройних сил

України, представникам територіальної оборони та постраждалим від війни. Збір коштів і гуманітарної допомоги, її розподіл, поселення в гуртожитки, арт-терапія для дітей і багато чого іншого стали повсякденною діяльністю багатьох ужнівців. У нас професори й студенти пліч-о-пліч плели сітки, возили воду, допомагали на кордоні, доставляли автомобілі в зону, наближену до бойових дій, закупували найнеобхідніше...

...Попри вимкнення світла, сумні звістки про загибель наших родичів і знайомих на фронті ми працюємо, воюємо, захищаємо. Бо ми – «народ, якого Правди сила ніким звоїтована ще не була». Це – за Павлом Тичиною, який написав наведені рядки в розпал Другої світової війни. А Петро Марко, полковник, студентам військової кафедри УжНУ при зустрічі наголосив: «ЗСУ перемагають завдяки тому, що на захист Батьківщини став увесь український народ», частиною якого є й наш університет!

І хай ми в розбитому дзеркалі 2022-ого, та клеїти його не будемо. Замінімо на нове після Перемоги. А поки з вірою в неї, із думками про мирне, чисте небо та загалом із найкращими побажаннями вступаємо в 2023 рік... **Володимир ТАРАСЮК**, «Погляд».

Освітній хаб запрацював в Ужгороді

До організації його роботи долучилися й спілчани УжНУ

Фото Ольги Тимко

Освітній хаб відкрили в обласному центрі Закарпаття для роботи та навчання за проектом «Освіта без обмежень», що є частиною Програми ООН із відновлення та розбудови миру. Основне завдання нової установи — допомагати переселенцям. Зокрема, у такий спосіб можна буде дистанційно проводити заняття.

Приміщення віднайшли в Закарпатському обласному будинку культури профспілок. Як зазначила Тамара Суран, голова первинної профспілкової організації викладачів і співробітників УжНУ, відкриття хабу сприяла попередня інформаційно-організаційна робота Закарпатської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України, до складу якої входять

і університетські профспілчани, серед внутрішньо переміщених осіб. Як відомо, вони проживають і в гуртожитках УжНУ.

Роботу розпочали ще в березні, а на початку осені перейшли до безпосереднього створення. За словами заступниці голови профспілки працівників освіти і науки України Ольги Чабанюк, гроші на придбання меблів та комп'ютерів виділено з фондів ПРООН.

У хабі можуть займатися вчителі, викладачі, студенти, учні, які вимушено стали переселенцями й ментально мають змогу продовжити зв'язок та створити мікроклімат у колективах. Тим паче, чимало дітей і молоді виїхало за кордон. Хаб став ще й місцем, де педагоги можуть просто спілкуватися.

Дещо дошкуляють проблеми з вимкненням світла й перебоями в доступі до Інтернету, але спеціалісти обласної організації освітянської профспілки працюють над вирішенням. Усе ж хаб запрацював і сприятиме продовженню навчального процесу. **Володимир ТАРАСЮК,** «Погляд».

День волонтера

З «осколковим» прапором, що врятував життя

Вечір п'ятниці... «Ювентус». Вказівники-гірлянди на акумуляторах, що ведуть сходами вниз. І якби не ці святкові атрибути, здавалося б, що то тривога й спускаєшся в сховище. На щастя, ні! У той день уїдливі звуки сирен не прошивали слух спокійного міста. Тільки відсутність світла й тепла впивалася холодом у пальці, пробиралася прями́нькою в мозок, викликаючи на дуель ненависть до ворога, який нищить інфраструктуру, та милосердя, чому й присвячена зустріч... Ці думки розвіює тепло обіймів — паролі «своїх». Так закарпатські волонтери вирішили відновити ресурси й згадати про свій день. Щоправда, тоді, коли світ відзначав 5 грудня, краям було ніколи: вони збирали, сортували, відправляли гуманітарну допомогу військовим, подавали руку підтримки вимушеним переселенцям й продовжували формувати списки нових потреб. І лише майже тиждень після цього вдалося перевести дух та згадати про своє свято.

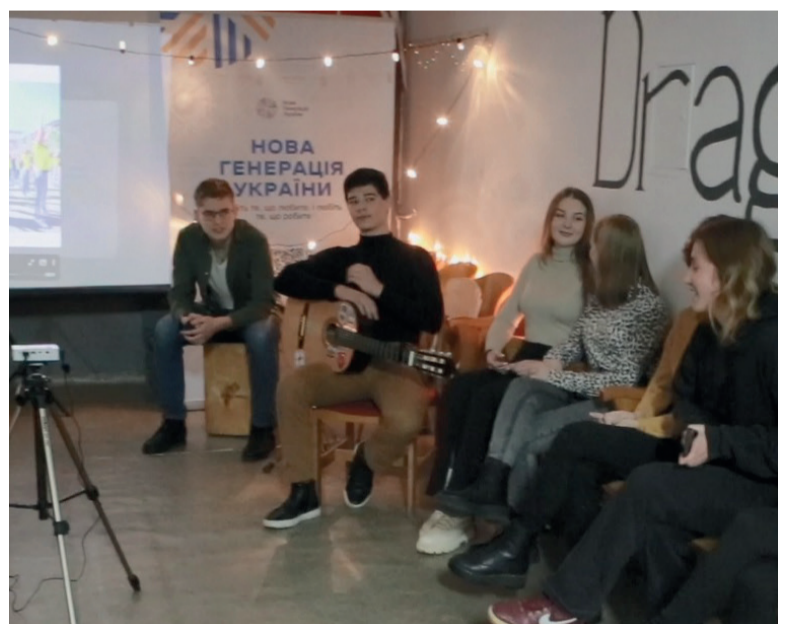
Одна з організаторок, волонтерка тутешнього осередку

БУР («Будуємо Україну разом») Дзвінка Білоног зауважила: «З одного боку, не дуже час для святкування, з іншого, це — можливість отримати ресурс, зокрема від інших людей. Тому ми вирішили все ж зібратися, аби кожен поділився своїми історіями. Ось я хочу розповісти про прапор, у якому залишився осколок від мінометного обстрілу. Стяг тут, у центрі приміщення, є не дарма. Відповідний державний символ нині — ще й символ урятованого життя волонтера БУРу, котрий перейшов до лав Збройних сил України. Прапором хочемо додатково наблизити ту реальність, яку зараз проживають наші захисники й захисниці».

Зібралися представники різних волонтерських ініціатив. Зокрема, серед них — чимало студентів УжНУ. До прикладу, із ГО «Нова генерація України», що об'єднує лідерів різних громадських установ задля спільних проектів. Аліна Березька навчається на 1 курсі медичного факультету й водночас волонтерить. Каже: останнім часом збирали актуальні потреби для ук-

раїнських захисників: «Найбільше нині є необхідність у ліках. Кровоспинні, знеболювальні препарати... Ми це розуміємо й намагаємося максимально допомагати. Збираємо не лише ліки, а й одяг, продукти... Також нещодавно провели Форум молодіжної єдності. Загалом працюємо в такому дусі, щоб спонукати нашу молодь до волонтерства, бо саме ми є рушійною силою змін у нашій країні».

Ті, хто звик увесь час піклуватися про когось, урешті, віднайшли трішки часу для себе: виконували під гітару українські пісні, ласували тістечками... Кожен із величезними запасами захопливості розповідав про свою благодійну діяльність. Згадували, що було, планували організаційні моменти звичного волонтерського «завтра», мріяли, фотографувалися... Зрештою, усіма можливими методами відновлювали ресурс, аби з нового ранку ставати ще міцнішим тилом і наближати перемогу. **Мирослава ГАРАЗДІЙ,** «Погляд».

Чи змінила ваше життя війна?

Життя іде і все без корекції. Нині цей рядок із вірша Ліни Костенко звучить як ніколи актуально. Незважаючи на війну в нашій країні, буття продовжується, тече та змінюється разом із порамі року та подіями за вікном. Спираючись на цю думку, студенти відділення журналістики вирішили провести опитування серед здобувачів фаху в нашому університеті. Запитували так: «Чи змінила ваше життя війна?» Відповіді розділилися...

57 % опитаних — ситуація

в країні суттєво вплинула на життя;

28 % — важко відповісти на це запитання;

15 % — події в країні не вплинули на життя.

Найпоширеніші роз'яснення відповідей: страх за себе та близьких, розуміння хмарності майбутнього... Також опитані зазначали, що війна навчила їх цінувати буття та кожну мить із близькими. Багато студентів знайшли себе у волонтерстві.

Кожен із нас переживає сьогодні по-своєму. Голов-

не ж — не опускати рук та не впадати в паніку. Що б там не було, ми маємо продовжувати жити й кожного дня, хто чим може, наближати наш народ до Перемоги. Хтось робить це через волонтерство, хтось, підіймаючи економіку країни, а хтось — здобуваючи знання для того, щоб у майбутньому допомагати відбудовувати Україну та творити її ще прекраснішою й сильнішою.

Олександра НЕМЕШ, магістерка відділення журналістики (заочна форма навчання).

Передаємо естафету «Новому поколінню»

Навчання в університеті – багатогранне. І найбільше мені імпонує змога реалізовуватися в різних напрямках. Ось нещодавно в ПАДІЮНі відбувся обласний форум лідерів учнівського самоврядування «Нове покоління», де обирали президента та вповноважених осіб. Я як експрезидентка парламенту «Нове Покоління» ділилася настановами з послідовниками, оскільки добре розумію, наскільки це важкий і цікавий досвід, що виводить на вищий рівень. Акцентувала увагу: молодь є рушійною силою змін в Україні, саме ми будемо відбудовувати державу після перемоги.

Зокрема, на заході розповіла

про свій досвід лідерки, оскільки з 2018 року активно працюю в цьому напрямку. Разом із Вікторією Кенідрою (головою Молодіжної ради при Закарпатській ОВА), котра нині завершує навчання в магістратурі із журналістики теж в альма-матер, намагалися донести до молоді, що кожен голос дуже важливий і кожна маленька діяльність у тилу, спрямована на втілення нашої спільної мрії, мають сенс.

До форуму долучилося й керівництво УжНУ. Проректор Ігор Король цікаво презентував виш для майбутніх абітурієнтів. Вони ж активно ставили запитання стосовно навчання на різних факультетах. Найбільше цікавилися життям на медич-

ному, філологічному, юридичному, історії та міжнародних відносин. Також почули від Ігоря Івановича про програму «Подвійний диплом», яка доступна для наших студентів.

Крім того, ми спільно переглянули відеозвернення «професора з окопу» Федора Шандора. Із передової переказав мотиваційні меседжі для юних лідерів. Зокрема, зі слів захисника, йому приємно, що в тилу – та молодь, яка переймається своїм майбутнім у рідній країні. Тож гуртуємося й готуємося до Перемоги та спільної відбудови нашої держави.

Аліна БЕРЕЦЬ,
першокурсниця
медичного факультету.

У фізиків – час зборів

На фізичному факультеті відбулося спільне засідання зборів трудового колективу та вченої ради підрозділу під головуванням першого проректора УжНУ Олександра Сливки. Зібранню передували засідання кафедр теоретичної фізики з відділенням фізики ядра та елементарних частинок, кафедри оптики й кафедри твердотільної електроніки та інформаційної безпеки, які провів декан фізичного факультету Володимир Лазур. Саме на цих трьох підрозділах фізфаку переобирали завідувачів.

На заміщення вакантних посад запропонували кандидатури попередніх керівників кафедр. Відповідно доцентів Мирослава Карбованця, Павла Гуринача та професора Василя Різака. Вони прозвітували про виконану роботу та окреслили плани на

майбутнє. За період каденції реалізовано чимало добрих справ. Зокрема, щодо відкриття і впровадження нових спеціальностей та освітніх програм, успішної акредитації спеціальності бакалаврського рівня «Телекомунікація та радіотехніка», підготовки наукових кадрів (кандидатів і докторів фізико-математичних наук), публікацій у міжнародних науково-метричних базах даних, покращення матеріально-технічної бази факультету тощо.

На спільному засіданні зборів трудового колективу та вченої ради факультету підсумували результати зустрічей на кафедрах, прийняли відповідні рішення, а також затвердили гарантів освітніх програм, які будуть акредитовувати в наступному навчальному році.

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Представниці УжНУ виступлять на Всесвітній зимовій універсіаді-2023

Усічні 2023 року в американському Лейк-Плесіді відбудеться XXXI Всесвітня зимова універсіада. Як повідомив редакцію нашої газети Василь Гісем, на престижний планетарний спортивний форум поїдуть і п'ятеро закарпатців. Це гірськолижники Роман Цибеленко та Анастасія Мацола з тренеркою Мар'яною Фріндт і сноубордистка Надія Гапатин із теж досвідченим наставником Яном Чернеєм. Уже всі наші

представники отримали візи й готуються до своїх найближчих головних стартів.

На завершення слід додати, що А.Мацола є студенткою факультету здоров'я та фізичного виховання, а Н.Гапатин здобуває освіту на юридичному факультеті альма-матер. Хай наших спортсменів і їхніх тренерів супроводжують успіхи на Універсіаді!
Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Магістерський час

Груднева пора – час захисту магістерських робіт. Відбувся він і на відділенні журналістики УжНУ. Члени екзаменаційної комісії – доцентка Галина Шаповалова, доцентка Наталія Габор (Львівський національний університет імені Івана Франка, голова ЕК), декан філологічно-

го факультету, професор Юрій Бідзіля, завідувач кафедри журналістики, доцент Євген Соломін (див. фото вгорі) – високо оцінили проекти: усі студенти отримали оцінки «відмінно» та «добре». Притому 3 випускниці будуть «червоними» – але не від сорому, а в результаті відмін-

ного завершення навчання. На решті світлин: своє дослідження про авторську програму на обласному телебаченні працівниці «Погляду» Мирослави Гараздій презентує інша трудівниця нашої редакції Тетяна Лесюк.

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Оксана Люта: «Удома – майже бібліотека в'язальних схем, наче у відділі краєзнавчої літератури :)... Стільки журналів!..

А ви знаєте, як раціонально розподіляти час, щоб вистачало його на роботу й улюблене заняття? Показовий приклад – те, що робить Оксана Люта, завідувачка відділу зберігання фондів Наукової бібліотеки УжНУ. Ця жінка наділена особливим талантом. Майже з пелюшок... Із шести років займається рукоділлям. Пані Оксана в книгозбірні альма-матер, а саме у відділі краєзнавчої літератури, час від часу створює тематичну атмосферу відповідно до пори року. Трудиться, аби студентам було затишно працювати й аби бібліотека була схожа на домівку. Легко може зв'язати светр, спідницю, шапку, сукню, прикраси на шию, серветку, скатертину, іграшки на ялинку, навіть штани. І це – не все.

– Те, що Ви наділені особливим хистом, можна, як кажуть, побачити неозброєним оком, навіть із фото. Розкажіть, коли почали займатися рукоділлям...

– Із садочка, де мама трудилася вихователькою. Ми із сестрою теж ходили в цей дошкільний заклад. Був кінець 60-их – початок 70-их років. Там навчали вишивати низинкою. На вишивку накладали тканину, малювали на ній (мала трохи опуклу форму). Це – із дитинства, тому навіть не уявляю себе без такої творчості. У 70-і роки вишивали хрестиком килими на стіну. Тоді був на них дефіцит, тож робили все самі шерстяними нитками. Моя мама також дуже любила цю справу. Спочатку показала, як користуватися спицями, як починати виріб, робити набір. Потім уже я вийшла заміж, народила двох дітей. Мої хлопці практично ходили в усьому, що я зв'язала: светрики, шапки: із машинками, черепашками Ніндзя. Зараз займаюся декором, адже ручна робота нині особливо цінна.

– Ви згадали свої дитячі роки. Що ще пригадаєте про тодішнє опанування рукоділля?

– У 6 класі, пам'ятаю, були популярні довгі в'язані шарфи. І я до ранку в'язала собі такий. Бабуся казала, що пора спати, а то зранку прокидатися до школи. Я сказала: піду, але піду з новим модним шарфом.

Буває, і не вдається щось. Я готова розпустити нитку, якщо є помилка або якщо злізла петля. Є й таке, що захоплююся, уже дрімаю, але думаю: ще трішки. Моя мама свого часу пройшла швейні курси. На відміну від неї, шити я не люблю, не вистачає терпіння. А ось в'язати спицями звикла, роблю це на «автоматі», паралельно дивлячись телепрограми.

– Із якими матеріалами працюєте?

– Наприклад, якщо виготовляю різдвяно-новорічний декор, то ниточка має бути бавовняна, тоненька. Бісером пробувала вишивати ікону. Люблю техніку хрестиком. Усе ж найбільше захоплює в'язання. Створюю светри, спіднички, шапочки, сукні, біжутерію, серветки, скатертину... Навіть штани в'язала спицями.

– Як поєднуєте роботу в бібліотеці університету й хобі?

– Зовсім то не важко, коли цим живеш. Робота роботою, а вдома поспішаю швидко приготувати вечерю, оскільки хочу займатися справою, яка близька до душі. Чоловік іноді каже, що замучила його тим в'язанням :).

– Що цікавого готуєте на новорічну тематику?

– В'язані сніжинки, кулі, янголи, дзвіночки різдвяні, якими можна прикрасити ялинку.

– У кого черпаєте натхнення для роботи?

– Є така майстриня – Надія Іванків. На великодні свята у

Львові виставляють тематичні атрибути на площі. І в'язану писанку мисткині визнали найкращою. Я знайшла у фейсбуку. Ми подружилися. Вона дає мені рекомендації. Спробувала зробити такі ж кулі на ялинку, як у неї. А взагалі люблю працювати за схемою. Удома – майже бібліотека в'язальних схем, наче у відділі краєзнавчої літератури :)... Стільки журналів!

– Скільки часу витрачаєте на творіння однієї іграшки?

– Найпростіші – сніжинки. Однак усе залежить від розміру.

Можна впоратися за пів години. Якщо не врахувати те, що потрібно настояти це в крохмалі й аби добре висохло. До новорічних куль потрібно зв'язати дві деталі, поставити повітряну кульку, надути її, зав'язати, потім крохмаль. Майбутній виріб висихає. Неабияка проблема – витягнути. Але якщо докласти терпіння – за один день можна й декілька таких зробити.

– Займаєтесь улюбленою справою все життя. Мабуть, і клієнтів уже є вдосталь?

– Часто замовляють в'язані речі. Декорації виготовляю відповідно до свят. Подруга працює в крамниці у відділі, де продається все для вишивки, то іноді залишаю там свої вироби. Одного разу попросили дизайнери виготовити мереживо для прикрашання ресторану, який відчинили в Ужгороді влітку, бо власник захотів, аби на шторах було мереживо ручної роботи. Колега замовила скатертину, яку забрала із собою до Америки.

– Гадаю, після того, коли читачі побачать таку красу, у багатьох виникне бажання навчитися самому робити подібне. Скільки потрібно опанувати один вид рукоділля?

– Усе залежить від людини, її хисту, запасів терпіння й часу. Якось дуже мене попросили навчити в'язати спицями одну дівчинку. Ну в неї ніяк не виходило. Тому потрібно враховувати й ці особливості.

Р. S: Сподіваюся, якщо ви забажаєте попрактикуватися – у вас обов'язково вийде! А ми тільки можемо пишатися, що такі люди працюють в альма-матер і своїм прикладом доводять: якщо є бажання – час обов'язково знайдеться!

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Фізичний-2022: є що згадати

2022-ий був непростим для країни, для нашого вишу зокрема. Утім, у старому році є що згадати й із приємного. Фізикам – не виняток. Навіть можна виокремити 11 фактів, про які розповів декан фізичного факультету, професор Володимир Лазур:

■ уже майже чверть століття фізичний факультет УжНУ, зокрема кафедра прикладної фізики і теоретичної фізики спільно з Інститутом експериментальної фізики Словацької академії наук (Кошице) на території сусідньої нам держави проводять міжнародні наукові конференції у форматі «Small Triangle Meeting» (малий трикутник) з участю дослідників із багатьох європейських країн. Цьогоріч конференція відбулася 25–28 жовтня на базі євроготелю в Меджилабірці (Словаччина), де ужгородські вчені презентували свої дослідження в галузі фізики електрон-атомних та іон-атомних зіткнень, молекулярної фізики, квантової електродинаміки, фізики високих енергій та фізики конденсованого стану;

■ 28 жовтня 2022 року в межах виконання міждержавних договорів із науковими закла-

дами європейських країн на фізичному факультеті УжНУ в онлайн-режимі проведено черговий 11-ий Міжнародний науковий семінар «Властивості сегнетоелектричних і суперіонних систем». У програмі семінару було представлено 9 усних та 22 стендові доповіді від авторських колективів з УжНУ, Литви, Угорщини, Чехії, Польщі та наукових закладів зі Львова, Києва, Дніпра, Луцька, Мукачева;

■ група науковців кафедри фізики напівпровідників під керівництвом професора Олександра Грабара проводила експериментальні дослідження процесів взаємодії лазерного випромінювання з

кристалами в межах спільного українсько-французького науково-дослідного договору М/4-2022 за темою «Халькогенідні нелінійні кристали для керування формою та поширенням імпульсів лазерного випромінювання»;

■ у міжнародних науково-метричних базах даних SCOPUS та Web of Science

із майже 3 тисяч наукових праць дослідників УжНУ понад 1800 робіт належать науковцям фізичного факультету. Цьогоріч працівники фізфаку ще на сотню збільшили число своїх наукових праць у згаданих наукометричних базах;

■ директор Інституту фізики і хімії твердого тіла УжНУ, академік НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор Юліан Височанський входить до групи найцитованіших академіків Національної академії наук України;

■ упродовж року працівники фізичного факультету проводили наукові дослідження в межах 6 держбюджетних тем,

які в результаті доволі жорсткого конкурсного відбору отримали фінансування з державного бюджету;

■ «Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Фізика» увійшов до міжнародної наукометричної бази даних SCOPUS. Відтепер наукові публікації в цьому журналі підвищуватимуть загальний рейтинг та впізнаваність нашого університету у світових наукових колах;

■ команда аспірантів (Ганрієта Бан та Давид Гал) кафедри фізики напівпровідників фізичного факультету УжНУ під керівництвом доктора фізико-математичних наук, професора Олександра Молнара з проектом «Розумна квартира – основа розумного міста» потрапила до регіонального фіналу конкурсу «InnovateFPGA 2021/2022», який проводили компанії «Intel/Altera/Terasic» з участю 257 команд зі всього світу;

■ 4 лютого 2022 року проведено II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких проектів учнів-членів Малої академії наук України. До організаційного комітету конкурсу цьогоріч надійшло 250 учнівських

робіт, а основну підтримку для створення платформи та проведення конкурсу надав фізичний факультет;

■ студенти й аспіранти кафедри твердотільної електроніки та інформаційної безпеки фізичного факультету взяли участь у турнірі з кіберзахисту об'єктів критичної інфраструктури «Grid NetWars». Захід організував Національний координаційний центр кібербезпеки при Раді національної безпеки і оборони України за підтримки Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації в межах проекту USAID «Кібербезпека критично важливої інфраструктури України». До участі долучалися представники державних органів, приватних компаній та студенти, які вивчають кібербезпеку;

■ У нинішньому навчальному році фізичний факультет УжНУ набрав рекордну кількість вступників за останні десять років. Зокрема, випустивши 26 бакалаврів та приблизно стільки ж магістрів, наш підрозділ зарахував 120 першокурсників бакалаврського рівня та 109 магістрів.

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

У Науковій бібліотеці УжНУ робота триває попри відімкнення електроенергії. «Нас і темрява не злякає... Ми працюємо за будь-яких обставин. Як там казав Григорій Сковорода: «Світло відкриває те, про що ми в темряві лише здогадувались», — зазначили в книгозбірні.

Читаймо українською

Три нові книжки, варті вашої уваги

Складний час, у якому нині живемо, спонукає ще більше підтримувати все українське та заохочувати до цього інших. Читати книжки солов'їною онлайн чи купуючи надруковані — теж вагома підтримка та внесок у розвиток нашої держави. Тож пропонуємо огляд кількох, які вийшли у світ під час війни.

Розпочну зі «Шляху до рабства» Фрідріха Гаєка. Автор міркує над економікою, політичною філософією, індивідуалізмом та колективізмом. «Чому до влади приходять найгірші?» — і це не риторичне питання, а назва одного з розділів. У праці акцентовано на тому, чому на верхівці часто опиняються не найкращі кандидати. Ф.Гаєк також показує, як і чому колективізм веде до рабства. Перший крок на такому шляху — відмова від економічної свободи. Який зв'язок між економічними процесами й тоталітаризмом? Що спільного в історії Німеччини, Італії та СРСР? Чому антисемітизм і розкуркулення однакові за суттю? Які уроки повинні засвоїти українці, щоб уникнути помилок минулого, захистити власну свободу й розбудувати економіку? Відповіді на ці й інші запитання читач знайде в книжці «Шлях до рабства».

Друге видання, яке зацікавило мене й, гадаю, вас вразить теж, — новий бестселер «Шум. Хибність людських суджень». Його створили три автори: Деніел Канеман, Олів'є Сібані та Кас Санстейн. Одряду з назви дають зрозуміти, що чекатиме щось із психології. Чому саме з неї? А ось і швидка відповідь — рішення. Кожному хоч би раз у житті доводилося приймати певні рішення: раптові чи складні, від яких могло залежати все. Пропонована пра-

ця допоможе копнути глибше та зрозуміти суть рішень. Ви дізнаєтеся, чому всюди, де є судження, є й шум; чому краще порівнювати, ніж оцінювати в балах; як можна змінити стиль мислення, щоб зменшити шум у власних судженнях. Книжка показує, як останній впливає на різні сфери життя — медицину, політику, командну роботу — та що можемо зробити, аби того шуму стало менше.

Останньою книжкою в моєму огляді неодмінно має бути щось таке, від чого перехопить подих. Пропоную «Хімію смерті. Перше розслідування». Цікава назва! Чи не так? Ідеться про сучасну іноземну прозу Саймона Бекетта, детектив та одну з художніх новинок саме для поціновувачів подібного. Це — історія про Девіда Гантера, судового антрополога, котрий утратив дружину й дочку. Покинувши роботу, він переїжджає до містечка Менем. Усе — із чистого аркуша. Ніхто не знав про минуле Девіда, а його нове життя повертало в спокійне русло. Наче ідеально... Доки місцеві хлопці не знаходять у болоті понівечене тіло жінки. Жителі лякаються, наростають паніка, страх. У всьому починають підозрювати одне одного. Представниця прекрасної частини людства продовжують зникати... Серед жертв — і нова знайома Девіда. Він більше не може залишатись осторонь та приєднується до розслідування. Зацікавило?

Вищеназвану добірку сучасних книжок солов'їною пропоную й вам. Читаймо більше, адже ми, українці, того варті! **Тетяна ТАРАСЮК, студентка відділення журналістики.**

Науковці альма-матер — у складі експертних рад

Наказом МОН України (від 02.12.2022 року № 1092) до складу експертних рад Міністерства освіти і науки України з питань атестації наукових кадрів долучили науковців УжНУ.

Ідеться про: Юрія Бідзілю, доктора наук із соціальних комунікацій, професора, декана філологічного факультету (із питань атестації наукових кадрів із філологічних наук та із соціальних комунікацій); Надію

Бойко, докторку біологічних наук, професорку, завідувачку кафедри клініко-лабораторної діагностики та фармакології (із питань атестації наукових кадрів із біологічних наук); Ярослава Лазура, доктора юридичних наук, професора, декана юридичного факультету (із питань атестації наукових кадрів із правових наук); Костянтина Румянцева, доктора медичних наук, професора, професора кафедри

хірургічних хвороб медичного факультету (із питань атестації наукових кадрів із клінічної медицини (хірургічні хвороби), та Івана Чопея, доктора медичних наук, професора, декана факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки (із питань атестації наукових кадрів із клінічної медицини (внутрішні хвороби)).

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

Стоять обвуглені підстанції мерццями...

Вірші Євгенія Юхниці вже публікував «Погляд».

Сьогодні друкуємо його нові поетичні роботи.

Стоять обвуглені підстанції мерццями

Стоять обвуглені підстанції мерццями.
Безногі вузлові і розподільчі мами.
Обмотки пирскають — кровіці капіляр,
«Трифазки» у полях закопуються в яр.
...Драconi кігтями і головами — полум'я.
Щити і кабелі — в пілоподібну сіру...
Та українці хоч пітьмою — неперодолані:

...Ніч, день — свої зірки,
городина і віра!

Ланцюжкова, земновода

Ланцюжкова, земновода.
Забудова — наша мова.
Бутильова, гарячкова.
Декодбова стержня — мова.
Картузбова, козиркова.
Кольорові співи — мова.
Й марнослава, й маркірбова.
...Пагонці весняні — мова.

Генераторні співи

Генераторні співи —
Починається ранок.

Ось — бурчання, як зливи,
Тут — басами октави.
Там — сердито сокоचे,
Той — мажорне контральто.
Кава — у казаночках.
...Гами зранку — авральні.
Дайте, сонечко, вітер, —
Електричний струм — фену:
Пофарбую щетинки
Й зачіска — джентельменна.

Генератори справжні —
Друзі в пріоритеті!
...Вибачте, неуважні
Ми були — до вас, щедрих...
Євгеній ЮХНИЦЯ.

Кіно як невід'ємна частина життя

У кожного з нас є улюблені фільм чи телешоу. Дивлячись їх, ми з голови до ніг поринаємо в перегляд, забуваючи про час. Особливо після важкого дня більшість із нас хоче сісти біля телевізора чи ноутбука або смартфона, увімкнути кінострічку, набрати попкурну й відпочивати. А чи замислювалися ви над тим, коли почався український кінематограф? За яких умов? Хто цьому посприяв? Із ким у вас асоціюється кіно? Ось у мене — із братами Люм'єрами. Згадую, як на лекції із «Зарубіжної журналістики» говорили про них, адже саме вони відомі завдяки своїй системі кінофільмів. Гадаю, що знають про це не так багато...

В Україні також є свої кіногерої. Насамперед тут варто сказати про Йосипа Тимченка. Ще навіть до братів Люм'єрів у 1893 році він сконструював прототип сучасного кінознімального апарата та апарата для кінопроекції. Отож можна стверджувати: саме українець є першовідкривачем кіно! 1896 рік також став славетним у нашій історії: тоді Альфред Федіцький, кінорежисер, прославився першою вітчизняною кінозйомкою. Це були хронікальні, документальні кіносюжети про Харків. Пізніше митець продемонстрував їх у місцевому оперному театрі. Тоді ж у Львові стартували кіносеанси французьких кінофільмів.

Не менш важливим періодом в історії українського кінематографу є німе кіно. А розпочалося воно з виходу фільму «Броненосець», який, до речі, визнають найкращим у світі. Особливістю є, зокрема, використання титрів, тобто текстових вставок, які пояснювали сам сюжет. Сьогодні ж таке майже не використовують.

У 1928 році розпочала свою діяльність Київська кінофабрика, одна з найбільших у світі

на той період. У майбутньому це — Київська кіностудія ім. О.Довженка. Тут би варто й відзначити кінематографічну діяльність власне цього митця. Адже він зняв чимало чудових фільмів, серед яких — «Звенигора», «Земля», «Арсенал».

Сьогодні ж німе, чорно-біле та радянське кіно замінили серіали від «Netflix» (американський провайдер медійних послуг), а також багато інших серіалів від зарубіжних та українських режисерів. Тут відразу виникає питання: фільми якої країни дивляться наші українці? Аби дізнатися, я провела опитування серед студентів УжНУ. Одні запевняють: краще переглядати зарубіжні фільми, особливо американські. Інші ж, навпаки, стверджують: ніщо не замінить сучасне українське кіно. Зрештою, як показало опитування в одній із соцмереж (отримала відповіді від майже ста студентів нашого університету): 58 % віддають перевагу зарубіжному кінематографу, а 42 % дивляться українське кіно.

Які жанри кінострічок любляють наші здобувачі фаху? Софія Бурда, студентка відділення журналістики, захоплюється художніми та історичними фільмами. «Серед українських — славнозвісний фільм «Тіні забутих предків». Його унікальність простежуєть-

ся вже власне в історії творення. Навіть саме питання, чому український фільм українського автора знімав грузинський режисер Сергій Параджанов, змушує замислитися й пірнути глибше в історію. Серед фактів, які мені відомі, — те, що названа стрічка отримала 39 міжнародних нагород. А в режисерських школах Канади тебе не приймуть навчатися, якщо не ознайомлений із «Тінями...»

Ірина Слов'янин, яка хоче стати перекладачкою з англійської мови, розповідає: «Дуже люблю вітчизняні фільми. Напевно, я — людина, котра не скаже, що в захваті від американських кінострічок. Я — за все українське! Особливо зрозуміла це після вторгнення російських військ у нашу державу. Я б прив'язала любов усім до наших фільмів та серіалів. Цікавий факт, який запам'ятався мені ще зі школи: у 1911 році відзняли перший німий фільм «Запорізька Січ».

Нині особливо маємо шанувати творців і кінематографічної історії своєї країни, адже без них сьогодні б не мали змоги переглядати стрічки чи серіали. Історія українського кіно дуже цікава; про неї потрібно говорити, її необхідно поширювати. Не забуваймо про рідне!

Діана ПЕЦКОВИЧ,
студентка відділення журналістики.

Краще сто разів подумати, ніж один раз помилитися

Відраховання, поновлення, переведення, академічна відпустка, вільне відвідування, заочна форма навчання відомі багатьом студентам ще з першого курсу. Чи на правильний факультет вступив, чи знадобиться то в житті — теж вічні питання. Не всім одразу вдається відшукати, до чого лежить душа. Чимало людей думають: якщо ти вибрав місце для навчання, то це — назавжди. Однак, трапляється, починаєш розуміти: не твоє. Добре дійти такого висновку вчасно й усе виправити. Тоді зміна професії — навіть на краще.

Ось що зазначила моя колишня однокурсниця Тетяна Голяк, яка перевелася на філологічний факультет з іншого: «Людина постійно перебуває в пошуку себе; і потрібен час, аби зрозуміти, що до душі, а що стало тимчасовою забавою. Так було зі мною. Я вступила на інший факультет. Там — добре. Але коли серце рветься до комунікації, пізнання, то щось з іншої сфери, хай і привабливе, не може з цим зрівнятися».

Інша колишня однокурсниця Дар'я Гарайда зазначає: «Ще зі школи література надихала мене, а твори зарубіжних письменників наштовхували писати щось своє. Пізніше, після ЗНО, я успішно склала творчий конкурс, але в останній момент вирішила обра-

ти іншу спеціальність. Пожалкувала про свій вибір. Минув перший курс — найважчий період адаптації й звикання до нового способу життя — і знову думка про журналістику. Коли була на четвертому курсі, відчувала себе у своїй тарілці. Скласти академічну різницю не так легко, як може видатися на перший погляд, але коли в тебе є мета — перешкоди лише надихають. Потрібно більше працювати, удосконалюватися. Тому, вибираючи справу всього життя, слухайте, що підказує інтуїція, а не світ навколо. Життя одне, і воно — тільки ваше».

А нинішній магістрант відділення журналістики Андрій Матвійчук свого часу вирішив змінити не лише факультет, а й навчальний заклад: «Незадоволеність попереднім місцем навчання й обрана спеціальність змусили перевестися на філфак УжНУ. Вибрав журналістику через те, що вона привабила широким спектром пропозицій місця роботи після здобуття освіти».

Що ж, аби було бажання вчитися — потрібно добре думати, виважено приймати рішення, адже кожен вчинок має свої наслідки. І якими будуть останні, залежить від нас.

Алла РЕВАЙ,
магістрантка
філологічного факультету.

Студенти війни

«Обравши здобуття освіти в Ужгородському національному університеті, ми й подумати не могли, що саме так навчатимемося», — нерідко промовляють першокурсники. Дівчата з трьох факультетів розповіли, як провели непростий рік.

Спочатку все добре, потім пандемія, а ще згодом — війна. Через таке довелося пройти цьогоріч усім, хто набув студентського статусу. І двох місяців не минуло, як план скоригував карантин. Спочатку думали: після Нового року матимемо очне навчання. Та, на жаль, воно не почалося. Карантин ще не закінчився, як раптом усіх ошелешила війна. Вірус перестав впливати на емоційний стан здобувачів фаху, а ось бойові дії в державі зробили молодь геть іншою. Для адаптації ми мали два тижні канікул, щоб трохи заспокоїтися та повернутися до ефективного мислення. Не всім удалося налаштувати себе на роботу й опанування знань.

Вероніка Марфинець, студентка факультету іноземної філології, називає університет потужним досвідом. Хоч навчання тривало в онлайн-форматі, але все одно залишалось інформативним та ефективним. Тим, хто нині готується до вступу й хоче стати частиною мого рідного підрозділу, раджу пра-

вильно керувати часом, адже завдань тут багато. Тож потрібно чітко діяти за планом. Звісно, у перший місяць війни навчання давалось украй важко. Іноді навіть перемагало небажання здобувати знання. Однак я змогла домовитися із собою й продовжувати жити, як раніше».

Свою історію розповіла Вікторія Коваль, студентка біологічного факультету. Їй навчання теж подобається, хоч і онлайн. Згадує також про викладачів, котрих охарактеризувала як доброзичливих та тих, хто намагається зацікавити предметом. Наставники поблажливі до початківців. Вікторія каже:

«Аби швидше влитися в студентське життя, потрібно активніше спілкуватися з однокурсниками, якщо виникають запитання — не варто соромитися, натомість краще озвучувати їх».

Також дівчина додає: якщо будете приязним, увічливим та повірите у свої сили — не виникне жодних проблем. Коли ж переходити до онлайн-навчання, то для занять використовуємо платформу ZOOM. Звичайно, мені, як і всім іншим, було складно на початку війни. Але оскільки викладачі стараються з розумінням ста-

витися до кожного студента, то навчання за таких умов виявилось легшим, ніж здавалось спочатку».

Альбіна Чорі, котра здобуває фах на стоматологічному факультеті, попереджає своїх наступників: важливо старанно готуватися до вступу. Сама так робила з 10 класу. Більше уваги приділяла хімії та математиці. Також додає: «Учитися на цьому факультеті доволі важко, але цікаво. Щоб добре опанувати професію, потрібно із самого початку вдало взятися за свою справу. Адже кожна тема — важлива! Це — мов пазли, без яких не складеться загальна картина. Раджу зосередитися на докладному вивченні анатомії й гістології. Щодо війни, то вона, звичайно, вплинула на здобуття знань. Стало складніше сприймати інформацію. Під час очних занять нам показували кістки, м'язи, а тепер дивимось тільки на малюнки в книжках. То все ускладнює здобуття фаху. Проте освіта мені потрібна, тому не здаюсь, а продовжую старанно вчитися».

Як бачимо, доводиться непросто, але ми — незламний народ. Ніхто й ніщо нас не зупинить. Усе витримаємо й неодмінно переможемо!

Данієла ГЕЦКО,
студентка
відділення журналістики.

Наталія Поліщук: «Не шукайте престижну професію, а ту, яка все життя приносить задоволення»

Життя сповнене змін та моментів, які іноді змушують нас усе докорінно переосмислити й прийняти нові рішення. Час від часу людина замислюється над своїми діями, міркує, чи займається тим, що насправду приносить задоволення. Наталія Поліщук, студентка факультету туризму та міжнародних комунікацій УжНУ, незважаючи на всі труднощі, наважилася на кардинальні зміни: переїхати в інший куточок країни, змінити навчальний заклад.

— Знаю тебе, але попросу розповісти читачам про себе...

— Мені 24 роки, із яких останні 6 проживаю на Закарпатті. Народилася в мальовничому містечку

Умань, що на Черкащині. До повноліття жила в Кропивницькому. Із дитинства я — активна людина, позаду в мене роки занять гімнастикою, бально-спортивними

танцями, карате, малюванням, моделінгом та вивченням англійської мови. Це все дало мені великий багаж знань, умінь, навичок та життєвого досвіду, але попереду — більше.

— Що для тебе є найголовнішим у житті?

— Ну, те, що для мене головне, я вже маю. Це життя! Зі своєю системою цінностей: бути чесною завжди, а особливо самій із собою; у будь-якій ситуації враховувати власні інтереси та створювати комфортні умови для свого існування; не ризикувати здоров'ям; виявляти любов до всього живого й прекрасного. Найголовніше — саморозвиток, тобто з кожним днем удосконалювати вміння, вивчати щось нове та ніколи не зупинятися на досягнутому.

— Як ти сформулировала критерії, обираючи університет?

— Не повіриш, але критерій був лише один — місце розташування. Для мене на той момент важливо було здобути знання в Ужгороді. Це зараз ми навчаємося вже фактично четвертий семестр дистанційно й не відіграє роль локація вишу, головне — навчальна база.

— Як обирала фах?

— Із вибором фаху цікавіше, оскільки це — уже мій другий університет. І абсолютно різні спеціальності. Спочатку вступила за державним замовленням у тоді ще Кіровоградський педагогічний університет. Опанувала спеціальність «Програмування». На той час обрала для себе зовсім невідомий напрям. Хотілося спробувати щось нове. Один семестр навчання дав зро-

зуміти: ця сфера — не моя. І я не жалкую, бо той етап життя відповідав моїм цінностям, адже я спробувала нове. Тому вдруге, коли постало питання вибору фаху, я почала міркувати, яка робота мені приносить задоволення? Зрозуміла: хочу активну діяльність, бути в постійному русі. Так обрала факультет туризму, спеціальність «Готельно-ресторанна справа».

— На початку студентського життя була впевнена в тому, що зробила правильний вибір?

— На мою думку, сумніви в більшості студентів з'являються пізніше, приблизно на 2–3 курсах, тому що спочатку нами керує зацікавленість. Якщо говорити про мене, то так, я завжди впевнена у своїх діях. Як тільки з'являються сумніви, я аналізую джерело їх походження, і якщо це не мої думки, то роблю висновки й продовжую слухати себе.

— Зараз ти на 6 курсі. Що за ці роки найбільше запам'яталося?

— У мене — найкращий факультет, який дозволяє студентам пізнавати світ. У нас є багато можливостей стажуватися за кордоном. Тричі мала виробничу практику в Словаччині, відвідала також Чехію, Польщу та Німеччину. А ще я — одна з трьох студентів з усієї України, котрі пройшли співбесіду на шестимісячне стажування до Іспанії, але карантинні обмеження внесли корективи. Саме стажування за кордоном є найяскравішим спогадом за роки навчання.

— Що можеш сказати про студентське життя в УжНУ?

— Доволі цікаве та різноманітне. Є безліч можливостей. Наприклад, гра в КВК, конкурс краси, змога розвивати фізичні здібності. Не знаю, як на інших факультетах, але в нас організують безліч екскурсій та воркшопів, як у межах країни, так і в державах Європи. УжНУ залучає студентів до благодійних акцій, у такий спосіб теж виробляє в молоді гарні звички. У цілому — активне студентське життя. І це — прекрасно!

— Що порадиш новим вступникам?

— Даю лише одну пораду: слухайте насамперед себе, не когось іншого. Не шукайте престижну професію, а ту, яка все життя приносить задоволення.

— До отримання диплома залишилося зовсім трішки. Які плани на майбутнє?

— Знаєш, як кажуть: хочеш розсмішити Бога — розкажи Йому про плани. Але відповідальність за своє життя беру на себе, тому в майбутньому мене чекає ще багато цікавого, прекрасного та нового! Уже заповнила анкету випускника УжНУ, маю створене резюме, також опанувала онлайн-професію та задумуюся над власною справою. Головне в житті — рухатися у своєму напрямку. Іноді це може здаватися для інших неправильним, деколи варто плисти проти течії, але якщо людина почувається все ж комфортно, тоді й справи вдаватимуться. Слід жити в задоволенні та рухатися в напрямку, визначеному самостійно.

Алла РЕВАЙ,
магістрантка
філологічного факультету.

Майстриня спорту міжнародного класу з пауерліфтингу – ужнівка!

Наталія Мага, магістрантка факультету фізичного виховання і спорту, у складі національної збірної команди України взяла участь у чемпіонаті Європи у Скерневіце (Польща). Перевершила свій попередній результат (52,5 кг) і виконала норматив майстрині спорту України міжнарод-

ного класу, підкоривши в сумі триборства 370 кг. До слова, сама вага спортсменки – 56 кг. Н.Мага в пауерліфтингу тільки 2 роки. За цей короткий час стати з кандидатки в майстрині одразу «міжнародницею» – унікальне досягнення.

Тетяна ЛЕСЮК,
«Погляд».

13 грудня виповнилося 145 років із дня народження Миколи Леонтовича – автора різдвяної щедрівки «Щедрик» («Carol of the Bells»), яку переклали багатьма мовами. Цього року також святкують 100-ліття першого її запису, зробленого в Нью-Йорку.

До відома читачів газети. Із нового року «Погляд» виходитиме на початку кожного місяця.

ОГОЛОШЕННЯ

КУРСИ ВОДИЇВ!!!!

АВТОМОБІЛЬНА ШКОЛА ДВНЗ «УжНУ»

проводить набір на курси водіїв категорії «В».

Для запису на навчання звертатися за номерами телефонів:

+38(066)188-24-07

+38(066)749-54-98

+38(095)600-48-28

АНЕКДОТИ

Графік відімкнення світла в Закарпатській області: 7:00–11:00 – як Бог дасть; 11:00–14:00 – вадь ні, вадь ай; 14:00–18:00 – годно бити; 18:00–23:00 – буде видко; 23:00–7:00 – такої нараз.

Жодні треніги з таймме-

неджменту не навчили мене планувати час так, як це зробило обленерго за 2 тижні.

Снайпер Роман Барвінко, поставивши в сірій зоні унітаз як приманку, за день уполював 17 рашистів.

Росіяни завжди думали, що йдуть на українську землю, а ми ж казали їм, що в...

На вході в крамницю: худих людей легко вкрасти. Будь у безпеці – з'їси булку.

Скільки потрібно студенту для щастя?

Після закінчення школи починається новий етап – студентський. Корабель у самостійне свідоме життя відправляється з причалу «Відповідальність». Першокурсники беруть усе у свої руки та працюють над майбутнім. Одним із вагомих і складних аспектів дорослішання є вміння грамотно розпоряджатися фінансами.

Мені вдалося знайти здобувачок фаху, які в тиждень (на момент розмови) отримують однакову суму – 600 гривень. Спробувала дізнатися, чи вистачає дівчатам цих коштів та як студентки загалом розподіляють гроші.

Отже, Вікторія проживає у Львівській області. «Я обожаю знайомитися із новими людьми. Часто отримую запрошення на каву, від яких не відмовляюся. Щовихідних їжджу додому, і на щастя, мені не доводиться економити гроші впродовж тижня, аби без проблем купити квиток, бо маю старшу сестру, яка ну дуже мене любить (сміється – прим. авт.). Тому витрачаю приблизно 600 гривень переважно на продукти та під час прогулянок із друзями», – каже співрозмовниця.

Інша студентка – жителька Ужгорода Юлія. «На початку тижня батьки дають ки-

шенькові гроші, якими можу розпоряджатися, як завгодно. Це – завжди 600 гривень, і їх зазвичай вистачає. Але зараз у мене є мета – замінити старенький телефон на новішу версію, тому економлю, наскільки це можливо. За тиждень удається відкласти 300 гривень (а якщо постараяся, то й більше!). Поцестило також, напевно, із тим, що живу вдома й не плачу за гуртожиток, не готую для себе й не повинна купувати продукти, аби протриматися тиждень», – коментує дівчина.

Третя учасниця опитування – Каріна. Студентка з Виноградова, вона орендує квартиру, але, на відміну від Христини, не так часто їздить додому й ось що говорить: «Мені немає сенсу відвідувати батьків щотижня, оскільки вчимося й щосуботи, а їхати на один день – довго та складно, тому залишаюся на вихідні тут. Але мама надсилає продукти й усе необхідне, тож на тиждень мені абсолютно вистачає 600 гривень».

Аналізуючи відповіді трьох студенток, узагальню. Отож усі три дівчини не мають інших джерел доходу, крім виділених батьками коштів, і вчать давати собі раду з фінансами. Водночас у кожній – свій стиль життя,

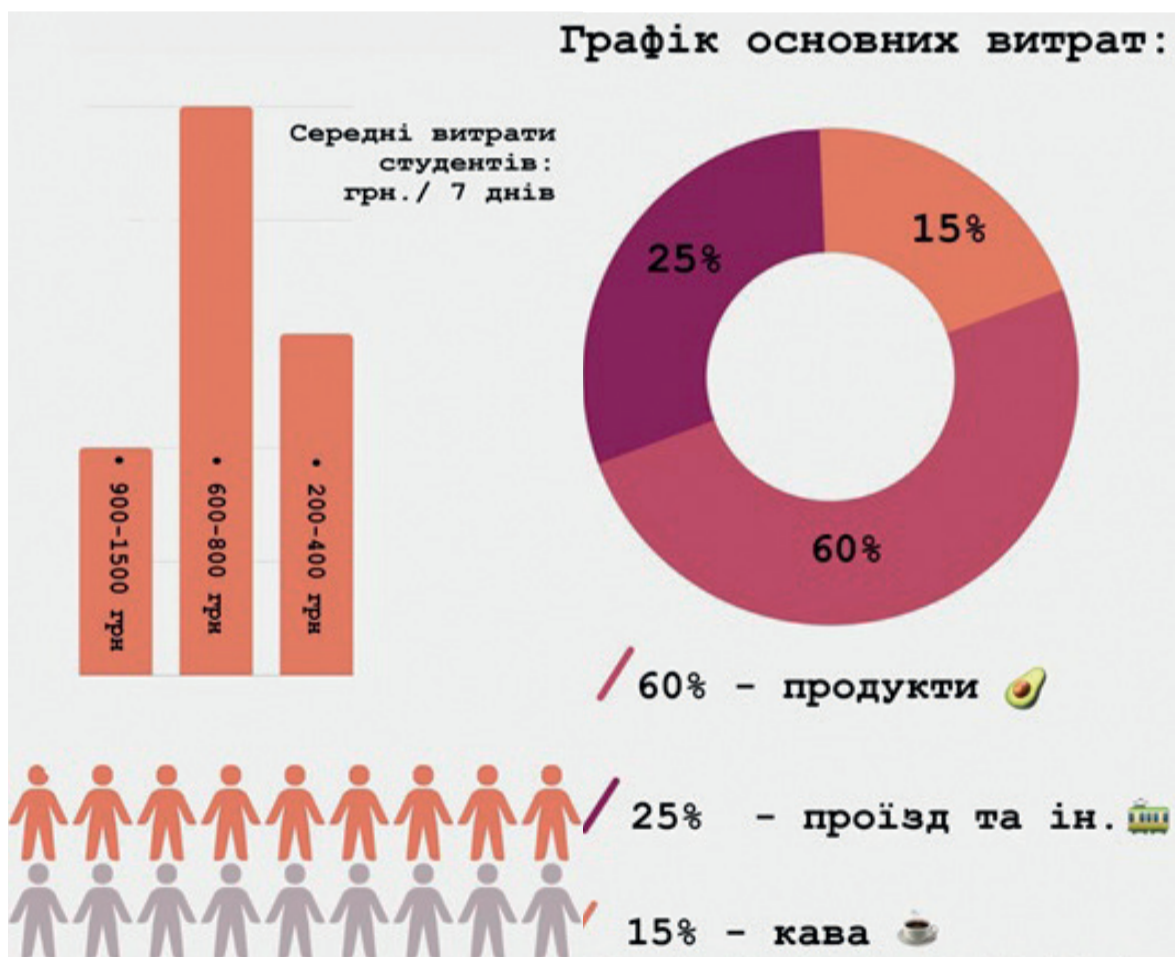
місце проживання, характери та інші обставини, які впливають на доходи й витрати. Якщо, припустимо, Вікторія тричі на тиждень відвідує кав'ярню з друзями, то за цей час вона витрачає ті кошти, які вдається заощадити Юлії на новий смартфон. Каріна живе в квартирі, і здавалося б, це те ж саме, що в гуртожитку; проте, урахувавши: кожного тижня рідні висилають їй продукти, сума, яку дівчина могла б витратити на покупки, заощаджується.

Щоб охопити більшу частину студентів, я провела опитування в гуртожитку № 4 та з'ясувала: у середньому молоді на тиждень витрачає від 600 до 800 гривень.

Основні витрати – на продукти, каву, міський транспорт і побутові засоби. До того ж ті, хто навчається в Новому районі й доїжджає туди щодня, у тиждень виділяють близько 200 гривень лише на проїзд.

Підсумовуючи мінідослідження, можна зробити висновок: здобувачам фаху для щастя потрібно небагато – 600 гривень та каву, аби змогли вміло керувати своїми фінансами й учитись самодисципліни на майбутнє.

Тетяна БІЛИНЕЦЬ,
студентка
відділення журналістики.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці газети в соціальній мережі «Фейсбук»: www.facebook.com/uzhnu.poglyad.

КРАЩИЙ МАТЕРІАЛ

Кращим матеріалом «Погляду» в #11 (264) редакція визнала «Вічні фільми...» М.Лисовича.

Найрейтинговіший матеріал за кількістю переглядів у фейсбуку – допис М.Гараздій: Світлана Слєпнова: «Мені поталанило в житті. Я – щаслива людина».

Вітаємо авторів!

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 49. Ціна – безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 27.12.22. Засновник і видавець – ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-Прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52–27–37, 067–350–17–94. Наклад – 1000 примірників. Формат А3, 2 ум. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008. Відповідальність за зміст публікацій покладається на авторів. Відповідальна за випуск номера: М.Б.Гараздій.

Головний редактор:
В.Ю.ТАРАСЮК.

Художній редактор:
Т.М.ЛЕСЮК.

Коректор:
М.Б.ГАРАЗДІЙ.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород,
вул. Університетська, 14 (ауд. 424).

Поштова скринька:
poglyad@uzhnu.edu.ua

Телефон редакції:
067-880-85-71.